

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

Januar 2025

Ključni poudarki¹

- Državni proračun je imel v letu 2024 primanjkljaj v višini -808 mio EUR, brez upoštevanja neposrednega učinka interventnih ukrepov je primanjkljaj znašal -275 mio EUR.
- K precej nižjemu skupnemu primanjkljaju v 2024 kot leto prej je večino prispeval nižji učinek interventnih ukrepov. Slednji je bil za okoli 1 mrd EUR nižji kot v letu 2023 tudi zaradi namenskih prihodkov in EU sredstev za sanacijo po poplavih. Nižji primanjkljaj brez interventnih ukrepov je bil posledica okrepljene rasti prihodkov in znižanja investicij, medtem ko je rast ostalih odhodkov ostala visoka in precej nad dolgoletnim povprečjem.
- Skladno s pričakovanji fiskalnega sveta je tudi v letu 2024 dejanska realizacija znova občutno odstopala od ocene realizacije ministrstva za finance, narejene tri mesece pred koncem leta. Realistične in transparentne projekcije so eden od pogojev za odločitve, ki podpirajo gospodarsko rast, trajnost javnih financ in dobrobit družbe. Previdnost pri fiskalnem načrtovanju je načeloma ustrezna, vendar lahko sistematično precenjevanje izdatkov in posledično primanjkljaja povzroča neustrezno porabo in razporeditev sicer omejenih javnih sredstev, spodkopava zaupanje javnosti in finančnih trgov v sposobnost upravljanja javnih financ ter vodi v neoptimalno izbiro ukrepov.
- Tudi primanjkljaj celotnega sektorja država, ki je v povprečju prvih treh četrtletij 2024 znašal -1,4 % BDP, je bil nižji kot v enakem obdobju leta prej. Ocenjujemo, da bo primanjkljaj v celem letu znova nižji od projekcije ministrstva za finance iz oktobra.
- Nadaljnje nižanje deleža bruto dolga sektorja država, ki je konec tretjega četrtletja lani znašal 66,9 % BDP, je še naprej pretežno posledica inflacije. Zaradi ohranjanja visoke likvidnostne rezerve ostaja neto javni dolg precej nižji (okoli 45 % BDP).

---

¹ Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 7. 1. 2025.

Državni proračun 2024²

- Državni proračun je imel po začasnih podatkih v letu 2024 **primanjkljaj** v višini -808 mio EUR, brez upoštevanja neposrednega učinka interventnih ukrepov je primanjkljaj znašal -275 mio EUR. V obeh primerjavah je bil primanjkljaj za okoli dve tretjini manjši kot v letu 2023. K okoli 1,5 mrd EUR nižjemu skupnemu primanjkljaju državnega proračuna v 2024 glede na leto prej je okoli dve tretjini prispeval nižji skupni učinek interventnih ukrepov. Nižji »očiščeni« primanjkljaj (brez interventnih ukrepov) pa je bil posledica okrepljene rasti prihodkov in znižanja investicij, medtem ko je rast ostalih odhodkov ostala visoka.³
- Skladno s pričakovanji fiskalnega sveta⁴ je tudi v letu 2024 dejanska realizacija državnega proračuna znova občutno odstopala od ocene realizacije ministrstva za finance, narejene tri mesece pred koncem leta. Tokrat je bil dejanski skupni primanjkljaj za 600 mio EUR oziroma za skoraj polovico nižji od vladnih ocen. Občutna odstopanja realizacije od le nekaj mesecev starih vladnih ocen so postala običajna z letom 2020, ki pa je edino leto, ko je bilo odstopanje v prevladujoči meri posledica manjšega obsega interventnih ukrepov od projekcij. V zadnjih štirih letih je povprečno odstopanje realizacije znašalo več kot tretjino zadnjih ocen, ki so bile razpoložljive nekaj mesecev pred koncem vsakega od teh let. To je bilo v podobni meri posledica nižjega dejanskega obsega investicij in ostale »očiščene« porabe.

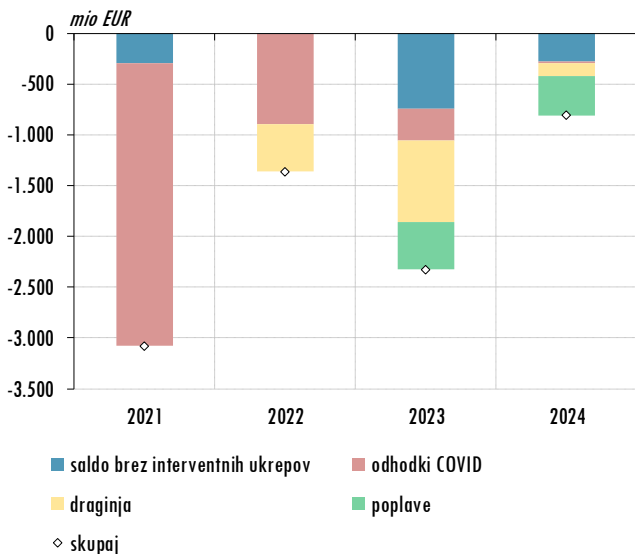
Tabela 1: Državni proračun

v mio EUR, razen, če ni navedeno drugače	2023					2024					24/23, v %		24/23	
	skupaj	COVID	druginja	poplave	brez interv. ukrepov	skupaj	COVID	druginja	poplave	brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov
Prihodki	13.026		-190	100	13.115	14.599		608	13.990	12,1	6,7	1.573	875	
DDV	5.147		-73		5.219	5.329			5.329	3,5	2,1	182	109	
Trošarine	1.659		-69		1.728	1.668			1.668	0,5	-3,5	9	-60	
Dohodnina	1.716				1.716	2.072			2.072	20,8	20,8	356	356	
DDPO	1.393				1.393	1.907		190	1.717	36,9	23,3	514	325	
EU sredstva	1.088			100	988	1.039		328	711	-4,5	-28,1	-49	-277	
Nedavčni	729				729	1.242		79	1.163	70,4	59,6	513	434	
Drugi prihodki	1.294		-48		1.342	1.341		11	1.330	3,6	-0,9	47	-12	
Odhodki	15.352	316	609	568	13.859	15.407	20	127	994	14.266	0,4	2,9	54	407
Stroški dela skupaj	4.115	15	8	0	4.093	4.324	0	0	4.323	5,1	5,6	209	231	
Tr. posam. in gospodinjstvom	2.062	11	115	80	1.856	1.979	3	0	1.940	-4,0	4,5	-83	84	
Izdatki za blago in storitve	1.619	10	3	115	1.491	1.768	4	4	1.603	9,2	7,5	149	112	
Investicije	2.203	190		224	1.789	1.502	1		143	1.358	-31,8	-24,1	-701	-431
Tekoči transferi v ZPIZ	1.116				1.116	1.456			1.456	30,4	30,4	340	340	
Subvencije	942	39	481	45	377	618	1	122	121	373	-34,4	-0,9	-324	-3
Obresti	684				684	757			757	10,7	10,7	73	73	
Plačila sredstev v Proračun EU	672				672	636			636	-5,4	-5,4	-37	-37	
Drugi odhodki	1.939	50	4	104	1.781	2.367	10	0	538	1.819	22,1	2,2	429	38
Saldo	-2.327	-316	-799	-468	-744	-808	-20	-127	-386	-275			1.519	468

Vir: MF, preračuni FS.

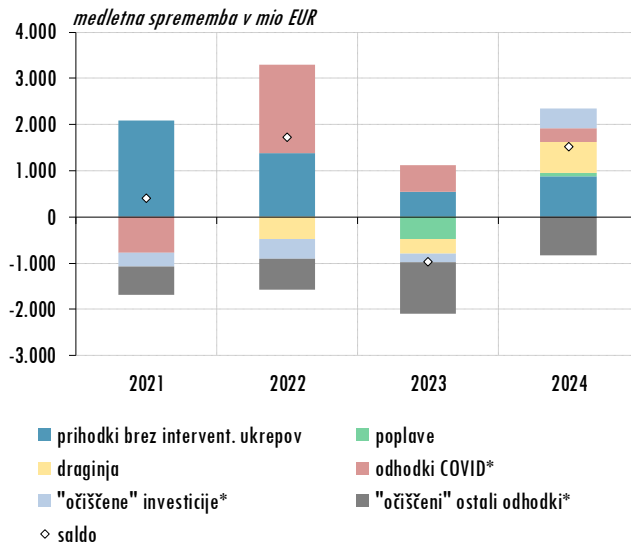
² Komentar realizacije državnega proračuna se nanaša na dnevne podatke, razpoložljive na <https://proracun.gov.si/Public/BudgetCurrent>.³ Rast odhodkov državnega proračuna (brez interventnih ukrepov in investicij) je v letu 2024 znašala 6,9 %, v povprečju zadnjih štirih let pa 7,5 %. V obdobju 2004-2019 je njihova rast v povprečju znašala 3,1 %.⁴ Več glej Ocena proračunskih dokumentov za leti 2025 in 2026 in mnenje o Srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu 2025-2028, poglavje 2, stran 10-15.Razpoložljivo na https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2024/10/Gradivo_okt24.pdf.

Slika 1: Saldo državnega proračuna

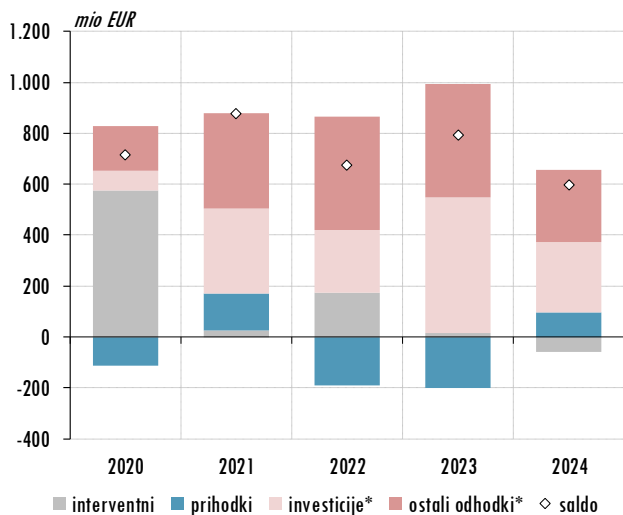
Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Dejavniki spremembe salda državnega proračuna

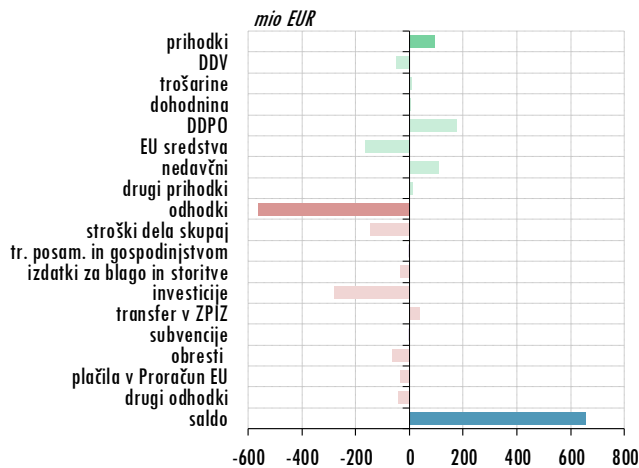
Vir: MF, preračuni FS. *pozitivni predznak pomeni znižanje, negativni povišanje.

Slika 3: Odstopanje dejanske realizacije salda državnega proračuna od jesenske ocene realizacije MF v tekočem letu

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *pozitivni predznak pomeni precenjenost, negativni podcenjenost v jesenski oceni realizacije.

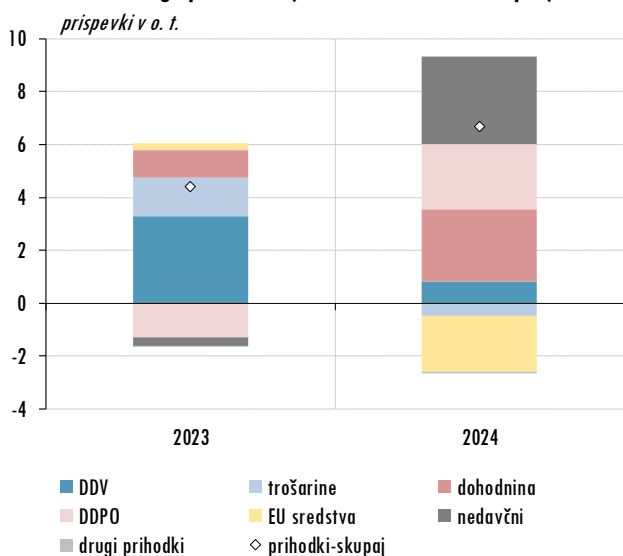
Slika 4: Odstopanje dejanske realizacije salda državnega proračuna od jesenske ocene realizacije MF v letu 2024 (brez interventnih ukrepov)

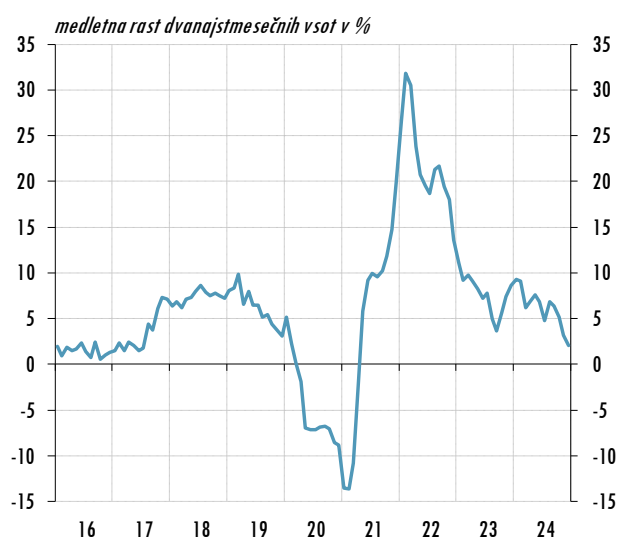
Vir: MF, preračuni FS.

- Precej višja skupna rast **prihodkov** kot v letu 2023 (12,1 %; 2023: 5,5 %) je bila zlasti posledica dodatnih namenskih prihodkov za financiranje Sklada za obnovo (280 mio EUR) in prejetih sredstev Solidarnostnega sklada EU (328 mio EUR). Nekoliko se je v letu 2024 okrepila tudi rast »očiščenih« prihodkov (brez interventnih ukrepov), ki je znašala 6,7 % (2023: 4,4 %). K rasti »očiščenih« prihodkov so največ prispevali *nedavčni* prihodki zaradi visokih dividend⁵, prihodki od *dohodnine* kot posledica nadaljnje visoke rasti sredstev za zaposlene, deloma pa tudi neuskladitve dohodninskih razredov in splošne olajšave z inflacijo ter prihodki od *davka na dohodek pravnih oseb*⁶ zaradi visokega poročila obveznosti za leto 2023 in posledično višje akontacije. Po drugi strani se je rast prihodkov od *DDV* kot ključnega prihodka državnega proračuna v letu 2024 vidno znižala, kar pripisujemo upočasnitvi rasti potrošnje gospodinjstev in investicijske aktivnosti. Prihodki od *trošarin* in *EU sredstev* so bili v letu 2024 nižji kot leto prej.

Slika 5: Prispevek k rasti "očiščenih" prihodkov državnega proračuna (brez interventnih ukrepov)

Slika 6: DDV

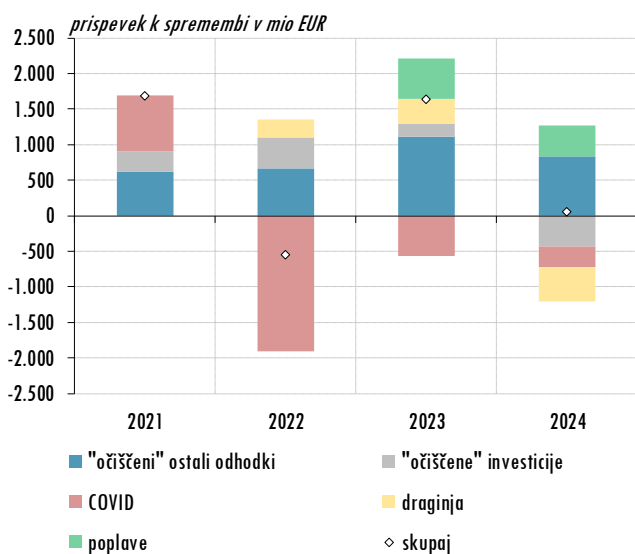

⁵ SDH je v letu 2024 po zadnjih informacijah prejel 487 mio EUR dividend, kar je za okoli 100 mio EUR več od predhodnih ocen in precej več kot v letu 2023 (176 mio EUR). Državni proračun je v povprečju preteklih štirih let prejela okoli 70 % vseh dividend SDH.

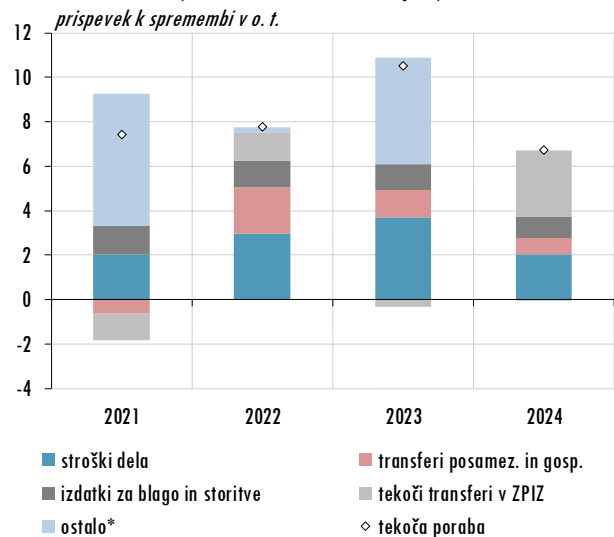
⁶ Brez učinka za 3 o. t. višje stopnje obdavčitve po Zakonu o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORSFS).

- Rast skupnih **odhodkov** se je v letu 2024 občutno upočasnila (0,4 %; 2023: 12,0 %). To je bila v največji meri posledica znižanja skupnega obsega interventnih ukrepov (glej stran 8). Precej nižja kot v letu 2023 je bila tudi rast »očiščenih« odhodkov (brez interventnih ukrepov), ki je znašala 2,9 % (2023: 10,3 %). Nižja rast »očiščenih« odhodkov kot v letu 2023 je bila zlasti posledica znižanja *investicij* in *drugih odhodkov*⁷, slednjih po naši oceni predvsem zaradi manjšega odvajanja sredstev v proračunski sklad NOO.⁸ Po drugi strani je k rasti največ prispeval *transfer* v ZPIZ zaradi zakonsko določene visoke redne uskladitve pokojnin, ki je bila z 8,8 % najvišja po letu 2003. K rasti »očiščenih« odhodkov so vidneje prispevali še medletno višji *stroški dela* zaradi učinka delne uskladitve z inflacijo, a je bila njihova rast skoraj za polovico nižja kot v letu 2023.

Slika 7: Dejavniki spremembe odhodkov državnega proračuna

Slika 8: Dejavniki spremembe tekoče porabe (brez interventnih ukrepov)

⁷ V začasnih podatkih o realizaciji državnega proračuna so znotraj kategorije drugih odhodkov največje postavke rezerva, zlasti odvajanje sredstev na proračunske sklade, transfer v ZZS in plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki (koncesionarji). Podrobni podatki bodo razpoložljivi konec januarja.

⁸ Prihodki proračunskih skladov so v bilanci državnega proračuna knjiženi kot odhodek na postavki 409300 sredstva proračunskih skladov. Ocenjujemo, da je bilo na Sklad NOO v letu 2024 odvedenih za okoli četrtno manj sredstev kot v letu 2023.

Realizacija interventnih ukrepov 2024

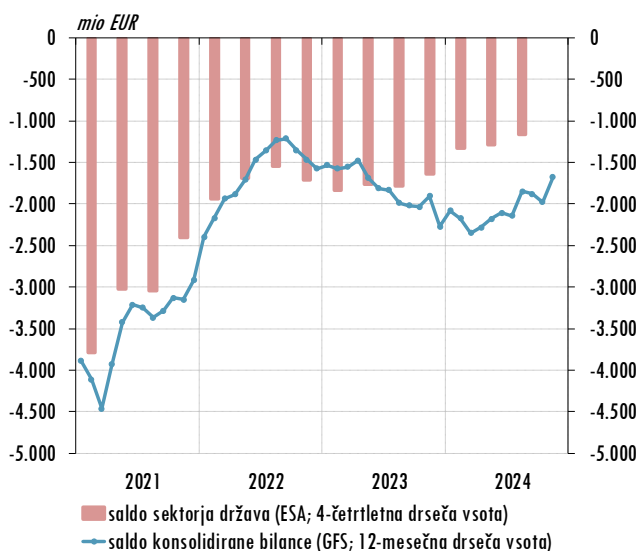
- Skupni obseg odhodkov državnega proračuna za interventne ukrepe je v letu 2024 znašal 1,1 mrd EUR, kar je okoli 350 mio EUR manj kot leto prej. Učinek interventnih ukrepov na saldo je bil sicer precej manjši zaradi namenskih prihodkov po ZORSFS ter sredstev Solidarnostnega sklada EU. Skupni učinek interventnih ukrepov na saldo državnega proračuna je tako v letu 2024 znašal okoli 530 mio EUR, kar je okoli 1 mrd EUR manj kot v letu 2023.
- Za sanacijo posledic poplav je bilo v letu 2024 izplačanih 465 mio EUR, kar je okoli 100 mio EUR manj kot leto prej. Vključno z letom 2023 je bilo za sanacijo skupaj namenjena okoli 1 mrd EUR. Med večjimi postavkami v letu 2024 ocenjujemo, da je bilo za vzdrževanje in investicije na vodotokih namenjenih okoli 170 mio EUR in okoli 70 mio EUR na državnih cestah, okoli 100 mio EUR pa za pomoč podjetjem. Poleg tega je bilo na Sklad za obnovo, ki bo z letom 2025 pričel financirati poplavno obnovo, odvedenih še 530 mio EUR (od tega namenskih prihodkov 280 mio EUR). Z vidika virov za sanacijo po poplavah je Slovenija decembra prejela še 328 mio EUR v okviru Solidarnostnega sklada EU (poleg decembra 2023 prejetega predplačila v višini 100 mio EUR). Na osnovi podatkov ministrstva za finance je bilo do konca 2024 s sredstvi Solidarnostnega sklada EU financiranih 364 mio EUR ukrepov za odpravo posledic lanskih poplav.
- Za odpravo posledic druginje je bilo v letu 2024 izplačanih 127 mio EUR, kar je okoli 480 mio EUR manj kot leto prej. Pretežni del (108 mio EUR) predstavljajo nadomestila dobaviteljem električne energije in plina. Za COVID je bilo iz državnega proračuna izplačanih 20 mio EUR, kar je okoli 300 mio EUR manj kot v 2023. Pretežni del je bil namenjen za cepiva, cepljenje in testiranja (13 mio EUR).

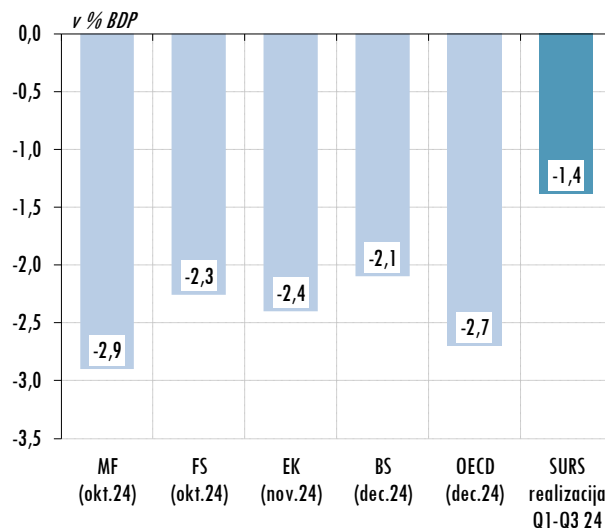
Sektor država (do tretjega četrletja 2024)

- Po razpoložljivih podatkih SURS⁹ je **primanjkljaj** celotnega sektorja država v povprečju prvih treh četrletij 2024 znašal -1,4 % BDP, kar je 1,1 o. t. BDP manj kot v enakem obdobju leta 2023. Kljub pričakovanemu večjemu primanjkljaju v zadnjem četrletju leta, ki ga nakazujejo podatki o realizaciji državnega proračuna in konsolidirane bilance, ocenjujemo, da bo primanjkljaj v celem letu vidno nižji od projekcije v Osnutku proračunskega načrta iz oktobra. To bo podobno kot pri državnem proračunu v prevladujoči meri posledica nižje realizacije porabe od predvidene v projekciji, saj je bila slednja znova previsoka. Na večje razhajanje podatkov konsolidirane bilance in sektorja država v letu 2024 kot v preteklosti vplivajo obsežna sredstva proračunskih skladov, zlasti Sklada za obnovo. V bilanci državnega proračuna in konsolidirani bilanci so imela sredstva Sklada za obnovo v letu 2024 pretežno nevtralen učinek na saldo.¹⁰ Po obračunski metodi bilance sektorja država pa so imela na saldo pozitiven vpliv, saj so sredstva, ki so bila zbrana v skladu povečala prihodke, hkrati pa sklad v letu 2024 še ni imel izdatkov.

Slika 9: Saldo javnih financ

Slika 10: Saldo sektorja država 2024

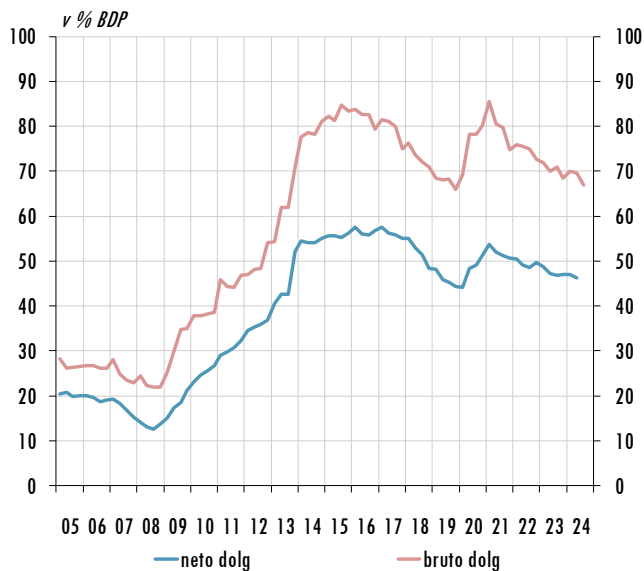

⁹ SURS je 30. 12. 2024 objavil Temeljne agregate sektorja država za 3. četrletje 2024. Razpoložljivo na: <https://www.stat.si/statweb/News/Index/13315>.

¹⁰ Vsi namenski prihodki po Zakonu o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORSFS) so bili knjiženi na strani prihodkov, njihovo odvajanje na sklad pa je bilo v enakem obsegu knjiženo na odhodkovni strani. Negativen učinek na saldo je imelo le odvajanje 250 mio EUR sredstev v decembru.

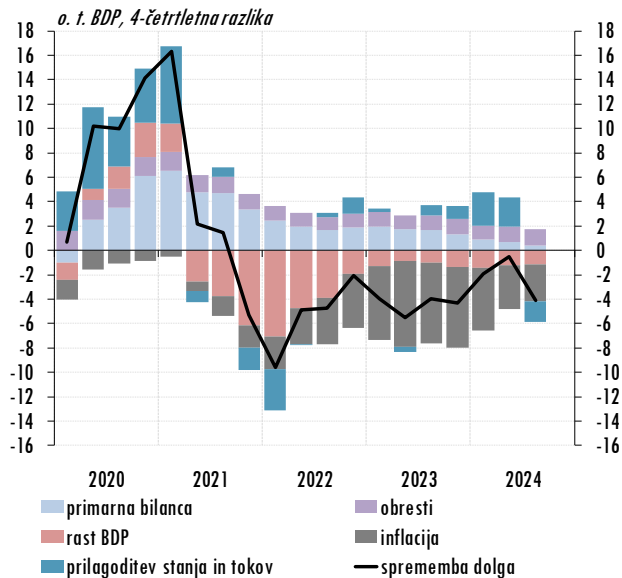
- Bruto **dolg** sektorja država je konec tretjega četrtertletja lani znašal 66,9 % BDP, kar je 1,5 o. t. BDP manj kot ob koncu leta 2023. Znižanje je še naprej pretežno posledica inflacije. Po projekcijah iz zadnjega Osnutka proračunskega načrta naj bi se delež bruto dolga v zadnjem četrtertletju nekoliko povečal in ob koncu leta 2024 znašal 67,5 % BDP. Zaradi ohranjanja visoke likvidnostne rezerve je neto javni dolg precej nižji in je po zadnjih razpoložljivih podatkih konec drugega četrtertletja lani znašal 46,2 % BDP.

Slika 11: Bruto in neto dolg sektorja država

Vir: Eurostat, ECB, SURS, preračuni FS.

Slika 12: Sprememba javnega dolga

Vir: SURS, preračuni FS.